

Voor meer informatie:

Walter Lelièvre
"Heemkring Ramscapelle a/d Yser"
Hemmestraat 37
8620 Ramskapelle - Nieuwpoort
tel: 0486 444014
mail: dewally@scarlet.be

Het madeliefje van de oudstrijder van den Yser
La paquerette de l'ancien combattant de l'Yser
The daisy of the Yser veteran

Deze kaart werd in de jaren '20 deur aan deur verkocht ten voordele van de oorlogsslachtoffers van de Grootte Oorlog

De geschiedenis van de klaproos, korenbloem en madeliefje lopen een beetje samen op.

Tijdens de Grooten oorlog (na de slag van de Marne – 6-9 sept 1914) werd er al gesproken over

“le coquelicot, le bleuet en la paquerette (poppy, daisy and cornflower)” als commemoratieve bloemen. Toen namen de Britten de klaproos als oorlogsbloempje (voor de Herinnering), de Fransen de korenbloem (Herdenking en solidariteit) en de Belgen namen het madeliefje (kleur van de Vrede).

De “poppy” werd in 1918 al officieel aangenomen maar in 1920 werd door de Fransen “le bleuet” (korenbloem) officieel aangenomen.

Het madeliefje komt pas in de jaren dertig terug ter sprake als ze in België op aanvraag van de

“Intergeallieerde Federatie der Oudstrijders (F.I.D.A.C.)” een fonds oprichten nml. “La Paquerette de l’Ancien Combattant de l’ Yser” onder de hoge bescherming van la princesse Jean de Merode, née princesse de Beaufremont Courteny. Dit fonds verkocht bloempjes (madeliefjes) ter ondersteuning van sociale werken voor de oudstrijders.

De verkoop was in handen van plaatselijke comités. De verkoop gebeurde telkens op een nationaal vastgestelde dag (11 nov., 21 juli, dag van de Yser, enz...) waarvan eventueel door de plaatselijke comités kon afgeweken worden.

In de Legerbode van 1937 vinden we:

” Pour commémorer le 11 novembre, chaque pays vend sa fleur nationale au bénéfice des victimes de guerre. En Angleterre c’est le coquelicot, en Belgique la pâquerette, en Italie le lys, en Yougoslavie la pivoine, en Roumanie la violette, au Portugal l’oeillet et la France le bleuet.”

Gedurende de Tweede WO werd het werk verder gezet tot in de jaren zestig. Vanaf de jaren vijftig ging het niet meer noodzakelijk om madeliefjes te verkopen maar sprak men meer over bloempjes, insigne of deed men gewoon een collecte.

(bronnen: bestuursmemoriaal West- Vlaanderen 1939, Provinciaal Archief West- Vlaanderen, A. Collignon, bibliothecaris SOMA-CEGES, de Legerbode 1937).

Spijtig genoeg, volgens mij, was de sterke opkomst van de klaproos (door sponsoring van de British Commonwealth in Ieper) de reden waarom het madeliefje is verdwenen en iedereen (behalve de Fransen) terug de klaproos heeft aangenomen als WO1 bloempje.

Walter Lelièvre
Stadsarchivaris Nieuwpoort

Dat het madeliefje verbonden was met de oudstrijders van W.O. I kan ik bevestigen. Als jonge knaap (de jaren 1955) ging ik op 11 november in mijn geboortegemeente Hoboken rond met een collektebus. Wie er een bijdrage in deponeerde kreeg een nagemaakt madeliefje.

Fons Moreel

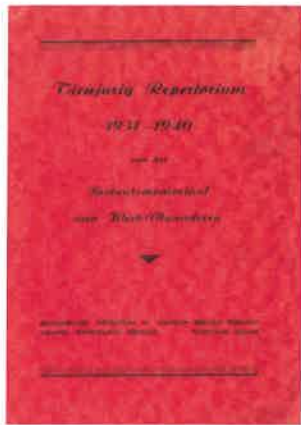

Brigitte Raskin in De Standaard van 17 oktober 2014

Bestuursmemorialen

— 113 —

N° 52. Geldomhalingen. — Verkoop van bloempjes ten voordeele der oudstrijderswerken.

1° Afdeling n° 1079/29 L. Brugge, den 6° Februari 1939.

Aan de Gemeentebesturen in de provincie.

Mijne Heeren,

Mel mijn rondzendbrieven n° 1079/29 L van 13 Mei 1936 en 19 Maart 1937, heb ik er U op gewezen dat de Intergeallieerde Federatie der Oudstrijders (F. I. D. A. C.) gevraagd had om een bloem * het madeliefje van den Oudstrijder * te mogen verkoopen ten voordeele der oudstrijderswerken.

Sindsdien is het Nationaal werk der Oudstrijders, Politieke Gevangenen en Weggevoerden van den Oorlog 1914-1918 gesticht geworden. De F. I. D. A. C. heeft met deze instelling overleg gepleegd om, op 16 April e.k. het * Madeliefje van den Oudstrijder * ten voordeele dezer twee verenigingen te verkoopen. Ik twijfel er niet aan of de gemeentebesturen der provincie zullen het inrichtingscomité hun volledigen steun toezeggen en ik dring aan opdat U, zooals in 1936 en in 1937, voormelden dag van bewuste verkoop zoudt voorbehouden of, in overleg met het Comité, een anderen datum zoudt bepalen indien zulks om plaatselijke omstandigheden verkieslijk is.

Het uitvoerend Comité van het * Madeliefje van den Oudstrijder * staat onder het voorzitterschap van Mevrouw Didier-Allard, 17 Faterstraat te Brussel en Mevrouw de Prinses Jean de Merode heeft de hooge leiding van dit werk.

De Gouverneur
H. BAELS

GELDOMHALINGEN, LOTERIJEN EN TOMBOLA'S.

224 — Begunseling van de Nationale inschrijving ten voordeele van de escadrille der negen provincies.
Cir. Gouver. 30 Juli. 1-1080/427. 1088-373
Cir. Gouver. 8 Feb. 1-1080/42 T. 1039-111
Cir. Gouver. 10 Maart. 1-1080/42 T. 1038-175

225 — Geldinzamelingen ten voordeele van Oudstrijders, weggevoerden en politieke gevangenen, kunnen slechts door de bevoegde overheid worden toegelaten op aanvraag van het Nationaal Werk voor de Oudstrijders, weggevoerden en politieke gevangenen van den oorlog 1914-1918, behoudens deze dispensatie in voordeel van zekere personen of verenigingen die cife voorborgen bieden.
Cir. Gouver. 10 Oct. 1-1080/59. 1038-461
Cir. Gouver. 7 April. 1-1080/24-X. 1038-529

226 — Verkoop van medailles, onderscheppijes, toka's van de Koninklijke Prinses ten voordeele van de vereeniging der oorlogswaardes en verdienste Medewerking der gemeentebesturen onder vorm van toestemming tot collecteren.
Cir. Gouver. 6 Feb. 1-1080/10 T. 1039-112
Cir. Gouver. 12 April. 1-1010/Z. 1940-307

227 — Verkoop van bloempjes ten voordeele van de Intergeallieerde Federatie der Oudstrijders en van de Nationale Werker der Oorlogswaardes, Oudstrijders, politieke gevangenen en weggevoerden van den oorlog 1914-1918. Medewerking der gemeentebesturen onder vorm van toestemming tot collecteren.
Cir. Gouver. 8 Feb. 1-1079-25/L. 1039-113
Cir. Gouver. 20 April en 21 Aug. 1-1009-Z. 1940-308 en 800
Beal. B.Z. en V. 5 Nov. 1-1008-Z. 1940-845

228 — Beal. B.Z. en V. 26 October betreffende de collecten, loterijen en andere leedklijke uitingen.
Cir. Gouver. 15 Nov. 1-1009-Z. 1940-845

229 — Loterijen en geldinzamelingen ten voordeele der wesen van arbeidsaansluiters mogen slechts worden toegelaten op aanvraag van het Nationaal Werk van Wesen der Arbeidsaansluiters.
Cir. Gouver. 20 Oct. 1-1078-51/L. 1038-480

230 — Onderrichtingen ten einde te beletten dat lootrampere loterijen zouden inschrijven die niet beantwoorden aan de vereischten gesteld onder art. 57-3 van het strafwetboek.
Cir. B.Z. en V. 5 April 1934. 1-1080/11X. 1939-147

231 — Voorwaarden waaronder van nu af door de provinciale en gemeentelijke overheden toestemming kan gegeven worden voor het houden van tombola's. Een afschrift van elke besliding verhand door de Colleges van Burgemeester en Schepenen moet aan het provinciaal bestuur worden overgemaakt.
Cir. B.Z. en V. 14 Feb. 1-723-P. 1931-106

47

Michèle Bernard, chanteuse trop méconnue, révélée au Printemps de Bourges, lauréate du Grand Prix de l'Académie du Disque Charles Cros, trousse de jolis vers avec sa verve antimilitariste:

Sous les drapeaux, y a des tombes
Et des noms gravés
En souvenir des hécatombes
Des tas d'fleurs fanées

Sous les drapeaux, y a des foules
Qui hurlent à la mort
A coups d'ballon, à coups d'boule
C'est nous les plus forts!

Mais moi, j'aime par-dessus tout
Un drapeau de rien du tout
Qui s'dresse tout seul dans les blés
Sans que l'clairon l'ait sonné

Le bleuet, la marguerite et le coquelicot

C'est des p'tites fleurs franchouillardes
Même le Maréchal
S'en servait pour ses cocardes
C'est ça qui m'fait mal...

Au milieu des bombardements pendant la bataille de la Marne (6 - 9 septembre 1914) les bleuets comme les coquelicots et marguerites, continuent à fleurir dans la terre ravagée des tranchées. Seules notes de couleur dans la fange, témoignages de la vie qui continuait malgré l'horreur, les britanniques choisirent le coquelicot comme symbole du souvenir tandis que nos poilus adoptèrent le bleuet comme fleur de mémoire et de solidarité. Les Belges choisirent la pâquerette (petite marguerite), symbole de la paix.

Handgemaakte postkaart 1915

Van Schelde naar IJzer

1914-2014

VADERLANDSCHE DAG

**NATIONAAL WERK
VOOR OORLOGSWEEZEN**

Op Zondag 17 Juni 1923

**HET WEEZEN-
BLOEMPJE**

zal door gansch België verkocht worden
aan den minimumprijs van **25 Cent.**
ten voordeele van het Beroepsfonds der Oorlogsweezen

Kaarten van **1, 2, 5, 10** en **20** frank, die het publiek van alle verder aanziek
der inzamelaars ontslaan, worden verkocht ten ziele van het Plaatselijk Bestuur.

Opdr. 5. Dierckx

N.W.O.S.

HALLESTRAAT, 14, BRUGGE

NATIONAAL WERK VOOR OUDSTRIJDERS,
WEGGEVOERDEN, POLITIEKE GEVANGENEN,
WEERSTANDERS EN WERKWEIGERAARS

De Jaarlijkse Collecte

HET MADELIEFJE VAN DE STRIJDER

wordt gehouden op Zondag 24 April 1949.

— VASTGESTELD BIJ BESLUIT VAN DE HEER MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN —

Medeburgers,

De collecte staat onder de hoge bescherming van het Erecomité, samengesteld onder Voorzitterschap van Z. Exc. Mgr. LAMIROY, Bisschop van Brugge, en van Weledele H. Ridder P. van OUTRYVE d'YDEWALLE, Gouverneur der Provincie, met als leden:

De Heer DEMAN^{R.}, Minister van Wederopbouw,
De Heer Van ACKER A., Minister van Verkeerswezen,
De Heer MULLIE, Onder-Voorzitter van de Senaat,
De Heren Senators, Volksvertegenwoordigers,
en vooraanstaande Magistraten der Provincie.

Dit Erecomité en het Uitvoerend Comité doen beroep op alle goede burgers om een warm onthaal aan onze Collecteurs voor te behouden.

De totale opbrengst van deze collecte wordt integraal aangewend om sociale hulp te verlenen aan: Oudstrijders, Weggevoerden, Politieke Gevangenen, Weerstanders en Werkweigeraars.

Door de huidige moeilijke omstandigheden is de nood bij onze beneficianten groot. Daarom ook zal Uw gift mild wezen.

De Provinciale Voorzitter van het N.W.O.S.,
J.B. de GHELDERE

De Provinciale Voorzitter van het Madeliefje,
Mevr. VERANNEMAN de WATERVLIEET

Vrij van zegel. Wet van 14 Augustus 1942